

Katten der gik sine egne veje

Lærervejledning

I alle forløb i fortælle.dk er der mulighed for især at arbejde med

- Mundtlig fremstilling
- Kropssprog
- Fortolkning

Mange fortællinger kan stå alene og give eleverne en æstetisk oplevelse. En efterfølgende klassesamtale kan runde oplevelsen og forståelsen af.

I alle forløbene med opgaver skal eleverne have en forforståelse for den tekst, de skal høre, de skal arbejde med teksten, og de skal reflektere over, hvad de har lært.

Forforståelse gives ud fra en fællessamtale om billedark/introark. Eleverne kan selv finde flere oplysninger.

Forløbene kan anvendes i uddrag eller i deres helhed, fx

- 2-4 lektioner (Indskoling)
- 2-6 lektioner (Melletrin)
- 2-8 lektioner (Udskoling)

På alle klassetrin skal eleverne arbejde med de 4 kompetenceområder og de tilhørende kompetencemål

- Læsning
- Fremstilling
- Fortolkning
- Kommunikation

Færdigheds- og vidensområderne giver retning på arbejdet (obligatorisk), og færdigheds- og vidensmålene giver inspiration til arbejdet (vejledende).

Ofte består et undervisningsforløb af stof fra flere forskellige områder.

Da fortælle.dk bygger på mundtlige fortællinger, vil det være naturligt at lægge fokus på netop dette område.

Hvad er det, den mundtlige fortælling kan?

Hvad kan eleverne lære af at arbejde med?

- Mundtlig fremstilling
- Kropssprog
- Fortolkning

Eleverne vil opleve fortællere, der med deres mundtlige fremstillinger, brug af kropssprog og stemme lægger deres forståelse og fortolkning ind i fortællingerne.

Det kan eleverne lade sig inspirere af, når de skal læse op, fortælle og fortolke.

Katten der gik sine egne veje

Mellemtrin (3.-4. klasse)

Målet med at høre *Katten der gik sine egne veje*, er at opleve en god fortælling/fabel og arbejde med den. Fortællingen er fra en bog af den engelske forfatter Rudyard Kipling (1865-1936). Kipling har også skrevet *Junglebogen*, som en del elever kender, og som fortælleren henviser til. I 1907 fik Kipling Nobelprisen i litteratur.

I forhold til Fælles Mål vil det især være nedenstående, der kommer i spil.

Fortolkning (Oplevelse og indlevelse, Fortolkning, Vurdering)

Eleven kan forholde sig til velkendte temaer i eget og andres liv gennem undersøgelse af litteratur og andre æstetiske tekster.

Kommunikation (Dialog, Krop og drama)

Eleven kan følge regler for kommunikation i overskuelige formelle og sociale situationer.

MÅL

Du kender en fortælling/dyrefabel af Rudyard Kipling.

Du kan genfortælle fortællingen.

Du kan dramatisere fortællingen.

Du kan træne dit ordforråd.

Tidsforbrug: 2-6 lektioner

Aktivitet

Til læreren	Elevaktivitet
Samtale om katte og hunde. Også samtale om de andre dyr, som er i <i>Katten der gik sine egne veje</i> . Der er hund, hest, ko, får, svin, kat, flagermus og mus.	Introark Samtale om introarket. Er der nogen i klassen, der har en kat eller en hund? Lyt til fortællingen 1. gang.
Eleverne genfortæller i fællesskab handlingen.	Hvad sker der i fortællingen?
Fortolk i fællesskab fortællingen, og lad derefter eleverne udvælge 2 situationer, som de vil tegne. Ud for hver tegning skriver de et par sætninger.	Tegn i cirklerne Tegn to situationer fra fortællingen, og skriv et par sætninger.
Efter 2. lytning skal eleverne lave Quiz og byt for at få helt styr på handlingen i fortællingen. Quiz og byt kan også laves sådan, at den, der spørger, har svaret på sit kort. Så er det lærerarket med svarene, der skal bruges. Afslut med en samtale om, hvordan kønsroller var på Kiplings tid, og hvordan de er i dag.	Quiz og byt Nu får I et spørgsmål hver. Gå først rundt imellem hinanden, gå så sammen to og to og stil jeres spørgsmål til hinanden. Når I er blevet enige om svarene eller har læst svaret, bytter I kort og finder en ny makker.
Efter 2. lytning skal klassen samtale om, hvordan fortælleren bruger sit kropssprog, sin stemme og sin mimik.	Kropssprog og stemme <ul style="list-style-type: none"> Fortæl, hvad I lægger mærke til om kropssprog, ansigtsudtryk og stemme.
Eleverne prøver at sætte de rigtige v-ord ind: vilde, vildeste, viftede, vilde, vildfår, varme, vildænder, vildris, vildkatten, veje, vegne, vildhunden, venner. Bagefter kan de lave en lille historie, hvor mange ord begynder med et andet bogstav, som de selv bestemmer.	Sætninger med ord, der begynder med bogstavet v Indsæt v-ordene
Nu skal eleverne selv bruge deres kropssprog og i grupper spille en situation fra fortællingen.	Dramatiser en situation fra eventyret.
Afsluttende refleksion.	Refleksion Besvar spørgsmålene.
<p>Hør evt. også: <i>Hvordan dromedaren fik sin pukkel</i> og <i>Hvordan næsehornet fik sin runkne hud</i>.</p> <p>I et samarbejde med engelsk kan eleverne se og evt. analysere tegnefilmen <i>The Cat that Walked by Himself</i> https://www.youtube.com/watch?v=gSZ7W4u2Py8</p>	

Katten der gik sine egne veje

Katten der gik sine egne veje

Introark

En kat kan godt lide at gå sine egne veje. Somme tider er katte væk i flere dage.

Lille kat! Lille kat!
Lille kat på vejen!
Hvis er du? Hvis er du?
-jeg er jeg min egen!

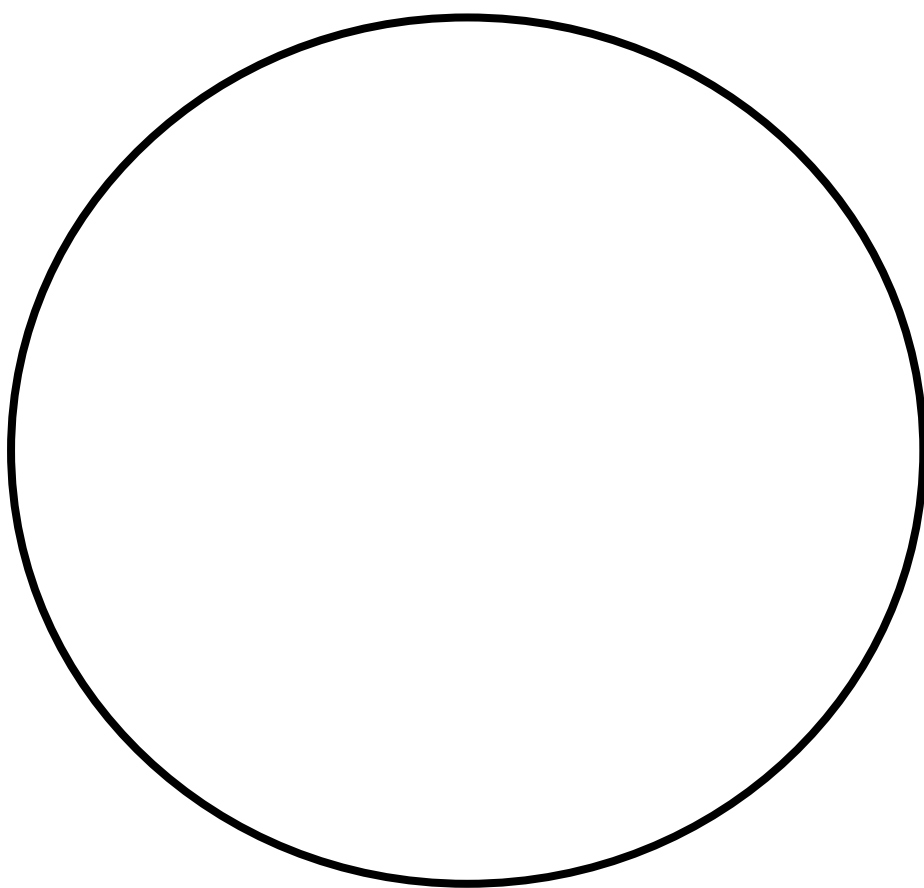
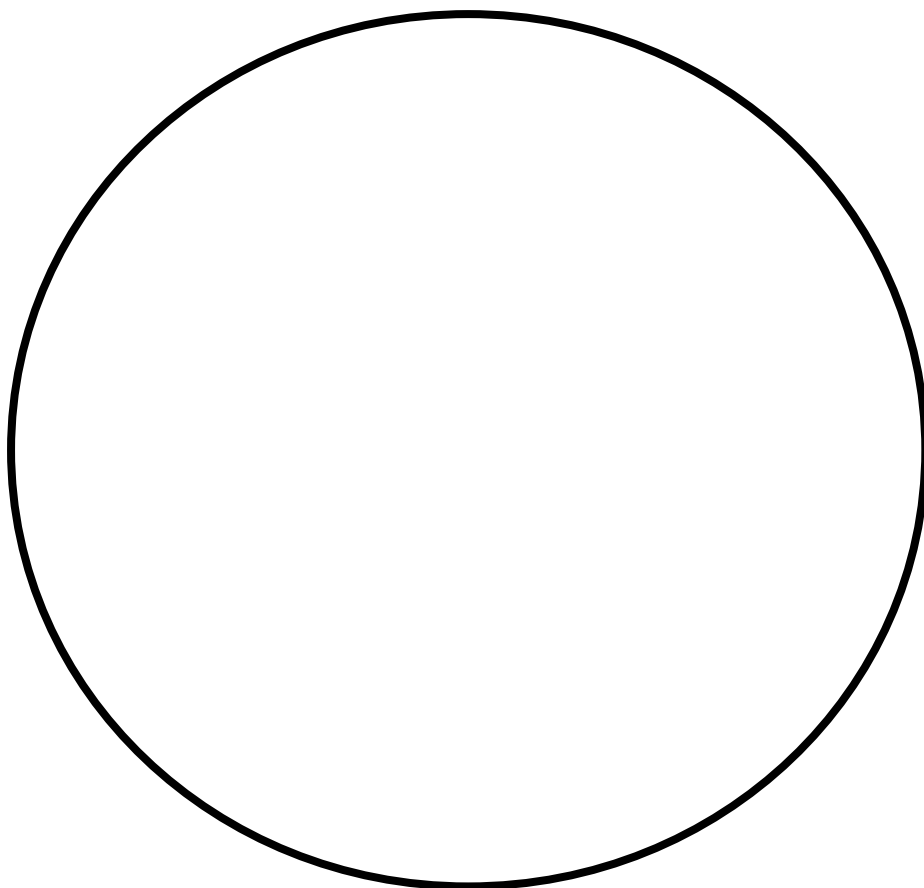
Piet Hein

Katten der gik sine egne veje

Tegn i cirklerne

Tegn to situationer fra fortællingen. Skriv et par sætninger ud for hver cirkel om din tegning.

Katten der gik sine egne veje

Quiz og byt – lærerark

Klip kortene ud.

Hver elev får et spørgsmål. Eleverne går rundt imellem hinanden, går sammen to og to og stiller deres spørgsmål til hinanden. Når de er blevet enige om svarene, bytter de kort og finder en ny makker.

Øvelsen kan evt. afsluttes ved, at alle kort bliver lagt i kronologisk orden.

Hvem fortalte fortælleren om de vilde dyr, da han var barn?	Sig mindst 3 vilde dyr fra fortællingen.	Hvornår blev manden en smule tam?	Hvor boede manden og kvinden?
Hvordan gjorde kvinden hulen hyggelig?	Hvordan gjorde kvinden hulen varm?	Hvordan lavede kvinden en slags dør?	Hvorfor hang hestehuden med halen nedad?
Hvad spiste manden og kvinden?	Hvad siger katten?	Hvad skal hunden gøre for at få alle de ben, den kan spise?	Var hunden en ven eller en fjende?
Hvad skulle hesten gøre for at få græs?	Hvilken status (job) fik hesten?	Hvad lovede vildkoen?	Hvad fik vildkoen til gengæld for mælk?
Hvad var betingelsen for, at katten måtte komme ind i hulen?	Hvad var betingelsen for, at katten måtte sidde ved bålet?	Hvad var betingelsen for, at katten måtte få varm mælk 3 gange om dagen?	Hvad fortalte flagermusen til katten?
Hvad sagde katten om kvindens udseende?	Hvorfor roste kvinden katten 1. gang?	Hvad skete der med hesteskindet, da kvinden roste katten?	Hvorfor roste kvinden katten 2. gang?
Hvad skete der med bålet, da kvinden roste katten?	Hvorfor roste kvinden katten 3. gang?	Hvad skete der med mælkekrukkerne, da kvinden roste katten?	Hvad ville manden kaste efter katten, hvis den ikke fangede mus?
Hvad vil manden nu gøre, fordi katten går sine egne veje?	Hvad ville hunden gøre ved katten, hvis den ikke var sød ved barnet?	Hvad gjorde barnet, som katten ikke kunne lide?	Hvad vil hunden nu gøre, fordi katten går sine egne veje?

Katten der gik sine egne veje

Quiz og byt – lærerark

Spørgsmål og de rigtige svar.

Hver elev får et spørgsmål. Eleverne går rundt imellem hinanden, går sammen to og to og stiller deres spørgsmål til hinanden. Når de er blevet enige om svarene, bytter de kort, og finder en ny makker.

Øvelsen kan evt. afsluttes ved, at alle kort bliver lagt i kronologisk orden.

Hvem fortalte fortælleren om de vilde dyr, da han var barn? Hans morfar	Sig mindst 3 vilde dyr fra fortællingen. Hund, hest, ko, får, svin, kat	Hvornår blev manden en smule tam? Da han mødte kvinden	Hvor boede manden og kvinden? I en hule
Hvordan gjorde kvinden hulen hyggelig? Hun strøede sand på gulvet	Hvordan gjorde kvinden hulen varm? Hun lavede ild bagest i hulen	Hvordan lavede kvinden en slags dør? Hun hængte en hestehud op foran indgangen til hulen	Hvorfor hang hestehuden med halen nedad? For at manden kunne tørre fødderne
Hvad spiste manden og kvinden? Vildfår og vildænder med vildris	Hvad siger katten? Jeg er katten, der går mine egne veje og føler mig hjemme alle vegne og ingen steder	Hvad skal hunden gøre for at få alle de ben, den kan spise? Holde vagt om natten, og gå på jagt med manden om dagen	Var hunden en ven eller en fjende? Først en fjende og derefter en ven
Hvad skulle hesten gøre for at få græs? Bære en grime og bære det, kvinden og manden bad den om at bære	Hvilken status (job) fik hesten? Kvinden og mandens første tjener	Hvad lovede vildkoen? At give sin varme mælk hver dag	Hvad fik vildkoen til gengæld for mælk? Græs
Hvad var betingelsen for, at katten måtte komme ind i hulen? Kvinden skulle rose den 1. gang	Hvad var betingelsen for, at katten måtte sidde ved bålet? Kvinden skulle rose den 2. gang	Hvad var betingelsen for, at katten måtte få varm mælk 3 gange om dagen? Kvinden skulle rose den 3. gang	Hvad fortalte flagermusen til katten? At manden og kvinden havde fået et barn
Hvad sagde katten om kvindens udseende? At hun var smuk	Hvorfor roste kvinden katten 1. gang? Fordi katten havde fået barnet til at holde op med at græde	Hvad skete der med hesteskindet, da kvinden roste katten? Det faldt ned	Hvorfor roste kvinden katten 2. gang? Fordi katten gav et godt råd og fik barnet til at sove en time
Hvad skete der med bålet, da kvinden roste katten? Det blussede op med en kæmpe røgsky	Hvorfor roste kvinden katten 3. gang? Fordi den åd en lille mus	Hvad skete der med mælkekrukkerne, da kvinden roste katten? De revnede, og mælken løb ud	Hvad ville manden kaste efter katten, hvis den ikke fangede mus? 2 støvler, brænde og 2 økser
Hvad vil manden nu gøre, fordi katten går sine egne veje? Kaste 2 støvler og en stenøkse efter den	Hvad ville hunden gøre ved katten, hvis den ikke var sød ved barnet? Jage og bide den	Hvad gjorde barnet, som katten ikke kunne lide? Trak den i halen	Hvad vil hunden nu gøre, fordi katten går sine egne veje? Jage den overalt og altid op i et træ

Sætninger med ord, der begynder med bogstavet v

Indsæt: Vildhunden, **vilde**, vildkoen, vildænder, vilde, vilddris, våde, veje, vildeste, vågnet, viftede, vildkatten, vegne, varme, vilddår, venner, vilde, vildt, venskab (5 ord skal ikke bruges).

<p style="text-align: center;">Vilde</p> <p>En historie om de x x x x x dyr.</p>
<p>Dyrene levede ude i de store, x x x x x skove.</p>
<p>Katten var den x x x x x x x.</p>
<p>Katten x x x x x x med sin x x x x x hale.</p>
<p>Kvinden og manden spiste x x x x x x stegt på x x x x x sten på bålet og x x x x x x x x proppet med x x x x x x.</p>
<p>Katten, x x x x x x x x x, den sagde nej.</p>
<p>Jeg er katten, der går mine egne x x x x og føler mig hjemme alle x x x x x og ingen steder.</p>
<p>X x x x x x x x x kom ind og snusede.</p>
<p>Vi har ikke brug for flere x x x x x x.</p>

Katten der gik sine egne veje

Refleksion

Du har nu hørt *Katten der gik sine egne veje*

Hvilket dyr kan du bedst lide? Fortæl, hvorfor du bedst kan lide det dyr.	
Kvinden <i>tæmmer</i> manden, hunden, hesten og vildkoen. Hvorfor bliver katten ikke <i>tæmmet</i> på samme måde?	
Hvem i fortællingen sørger for, at der er varmt og hyggeligt i hulen?	
Hvem i fortællingen går på jagt?	
Hvilke to situationer valgte du at tegne?	
Hvilket bogstav valgte du? Skriv 3 af dine ord.	